

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Vzpostavitev novega partnerskega okvira s tretjimi državami v okviru evropske agende o migracijah

(COM(2016) 385 final)

(2017/C 173/12)

Poročevalec: **Cristian PÎRVULESCU**

Zaprosilo	Komisija, 17. 8. 2016
Pravna podlaga	člen 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za zunanje odnose
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	31. 1. 2017
Datum sprejetja na plenarnem zasedanju	22. 2. 2017
Plenarno zasedanje št.	523
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	225/4/2

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropsko agendo o migracijah bi bilo treba zasnovati tako, da se v celoti upošteva humanitarna razsežnost njenega področja uporabe, EU pa ne sme pozabiti svojih temeljnih zavez in zavezujočih pravnih predpisov o zaščiti življenja ljudi in človekovih pravic, zlasti tistih, ki so v nevarnosti.

1.2 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) podpira vizijo, oblikovano na vrhu v Valletti novembra 2015, katerega glavni cilj je bilo zagotoviti dolgoročen odziv na migracije, obravnavati temeljne vzroke zanje in vzpostaviti dialog s tretjimi državami na podlagi sodelovanja in skupne odgovornosti. EESO upa, da bosta evro-afriški dialog o migracijah in razvoju („rabatski proces“) ter proces iz Kartuma prispevala k hitremu izvajanju akcijskega načrta iz Vallette.

1.3 EESO podpira prilagojene in posebne sporazume s posameznimi državami, ki morajo v celoti spoštovati človekove pravice. S prilagodljivostjo se zagotavlja prava perspektiva ter kombinacija ukrepov in spodbud.

1.4 Medtem ko je potreba po političnem usklajevanju in poenostavitvi jasna, se zdi, da agenda o migracijah postaja krovna politika, ki pri izvajanju svojih dejavnosti in zasledovanju svojih ciljev izpodriva druge politike (npr. sosedsko politiko, politiko razvojne pomoči in trgovinsko politiko). EESO priznava pomen migracijske politike, vendar hkrati meni, da so druge politike enako pomembne in jih je vredno zasledovati, ter priporoča, naj sodelovanje v migracijski politiki ne bo pogoj za sodelovanje na drugih političnih področjih. Glavni cilj usklajevanja je spodbujanje sinergij, dopolnjevanja in izčrpnosti različnih političnih področij.

1.5 Treba bi bilo razlikovati med nesodelovanjem s tretjimi državami zaradi pomanjkanja politične volje in nesodelovanjem zaradi pomanjkanja zmogljivosti in virov. Oboje je treba obravnavati, vendar na različne načine. Zaradi zagotavljanja vzdržnosti in odpornosti se je najprej treba usmeriti v krepitev zmogljivosti. Pomoč se pod nobenim pogojem ne sme pogojevati s ponovnim sprejemom in mejnim nadzorom.

1.6 Gospodarstvo je pri obravnavi temeljnih vzrokov migracij osrednjega pomena, vendar zaradi tega ne bi smeli zanemariti političnih, institucionalnih in upravnih razsežnosti stabilnosti in blaginje. Strategijo je treba prilagoditi, da se vključi bolj trdna in ciljna podpora na treh področjih: reševanje sporov in graditev države, spodbujanje demokracije in človekovih pravic ter razvoj civilne družbe.

1.7 Država za dolgoročno obravnavo temeljnih vzrokov migracij potrebuje dobro delujočo in legitimno vlado, močne predstavniške institucije, učinkovite stranke, sredstva javnega obveščanja in organizacije civilne družbe. EU bi morala razmisliti o namenitvi ustrezne pozornosti in pomoči demokratični podpori, namesto da vprašanja demokracije obravnava zgolj kot „splošno poslovno okolje“, ker je omenjeno v tretjem stebru načrta za zunanje naložbe.

1.8 Razvoj zakonitih migracijskih poti in institucionalnih zmogljivosti v podporo zakonitim migracijam bi moral biti prednostna tema partnerskega okvira s tretjimi državami, in sicer za EU, države članice in tretje države.

1.9 Organizacije civilne družbe imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju, da so preselitve, potovanja in sprejem migrantov in beguncev varnejši in bolj humani. V predlogu bi morali ponovno preučiti njihovo vlogo in podporo njihovim dejavnostim, pa naj bodo to lokalne organizacije v državah izvora in tranzita ali organizacije, ki sodelujejo pri reševanju ter sprejemu in vključevanju. Poleg tega bi bilo treba organizacije civilne družbe vključiti v spremljanje in oceno ukrepov vseh pristojnih organov, ki sodelujejo pri upravljanju migracij.

1.10 EESO spodbuja nacionalne, regionalne in lokalne organe k sodelovanju pri izvajanju politike o azilu in priseljevanju v skladu z mednarodnimi pravnimi obveznostmi ter z namenom zaščite človekovih pravic in spodbujanja vključevanja.

1.11 EU in države članice morajo pri izvajanju teh ukrepov in postopkov neposredno ali posredno spoštovati človekove pravice in načelo nevrčanja na podlagi Ženevske konvencije.

1.12 EU mora biti pri podeljevanju statusa „varne države“ državam izvora ali tranzita povsem prepričana, da ne bi pri tem kršila načela nevrčanja ⁽¹⁾.

1.13 Komisija se je v svoji strateški viziji osredotočila na načine, kako bi lahko zunanje delovanje EU spodbudilo odpornost in samozadostnost prisilno razseljenih oseb čim bližje državam izvora beguncev. Ta vizija ima sicer določene prednosti, vendar je treba poudariti, da je EU kot odgovoren in sposoben mednarodni akter moralno in pravno zavezana, da pomaga osebami, ki iščejo mednarodno zaščito, v skladu z mednarodnimi pogodbami.

1.14 EESO podpira povečanje stopenj vračanja in ponovnega sprejema, pri čemer se daje prednost prostovoljnemu vračanju in namenja osrednja pozornost reintegraciji. Prostovoljno vračanje s poudarkom na reintegraciji bi morala biti ena od glavnih strateških odločitev EU in držav članic v zvezi z upravljanjem migracij.

1.15 V vseh dogovorih in sporazumih bi EU morala zagotoviti, da se uporabijo zlasti pozitivne spodbude, da je podpora dobro zasnovana in organizirana, da se obravnavajo tudi institucionalne in upravne vladne zmogljivosti, da se spodbujajo demokracija in človekove pravice ter da so v vse procese vključene organizacije civilne družbe, zlasti lokalne in nacionalne.

1.16 EESO spodbuja institucije EU, države članice in vlade tretjih držav, da čim bolj vključijo in podprejo izseljenske skupine. Lahko bi bile dragoceno sredstvo za dolgoročni razvoj držav izvora in tranzita ter bi dragoceno prispevale k evropski družbi in gospodarstvu. Spodbujanje raznolikosti in odprtosti svetu je eden od stebrov evropske družbe in migracijska politika mora biti v skladu s tema načeloma.

1.17 EESO spodbuja države članice, naj v polni meri sodelujejo pri prizadevanjih za usklajevanje migracijske politike EU. Solidarnost in sodelovanje med državami članicami sta osnovna pogoja za učinkovito izvajanje partnerskega okvira s tretjimi državami.

1.18 EESO spodbuja Komisijo k oblikovanju načrtovane platforme za dialog, prek katere bo vključila prispevke podjetij, sindikatov in drugih socialnih partnerjev, da bi se čim bolje izkoristile prednosti migracij za evropsko gospodarstvo in za same migrante ⁽²⁾. EESO je pripravljen sodelovati pri njeni vzpostavitvi in učinkovitem delovanju.

⁽¹⁾ UL C 71, 24.2.2016, str. 82.

⁽²⁾ Evropska agenda o migracijah, COM(2015) 240 final, str. 15–17.

2. Ozadje (na podlagi sporočila Komisije)

2.1 Od sprejetja evropske agende o migracijah je bilo veliko storjenega, tudi zunaj meja EU. Na morju je bilo rešenih na sto tisoče ljudi ⁽³⁾. Vrh v Valletti novembra 2015 je vprašanja migracij postavil v središče odnosov EU z afriškimi državami.

2.2 Vendar je treba storiti še veliko več. EU se še vedno sooča s humanitarno krizo. V tretjih državah in partnericah EU so nastanjeni begunci, tudi mnogi mladoletniki brez spremstva, ki so bili prisiljeni zapustiti domove, in ekonomski migranti, ki si želijo v Evropo.

2.3 Končni cilj partnerskega okvira je usklajena in prilagojena zaveza, na podlagi katere Unija in njene države članice delujejo usklajeno in združujejo instrumente, orodja in vzvode za doseg vsehstranskega partnerstva (dogovorov) s tretjimi državami za boljše upravljanje migracij ob doslednem spoštovanju naših obveznosti na humanitarnem področju in na področju človekovih pravic.

2.4 Potrebno je takojšnje ukrepanje v sodelovanju s ključnimi partnerji na naslednjih področjih, za katera bi bilo treba določiti specifične in merljive cilje: sodelovanje s ključnimi partnerji za izboljšanje zakonodajnega in institucionalnega okvira za migracije; konkretna podpora za gradnjo zmogljivosti na področju upravljanja meja in migracij, vključno z zagotavljanjem zaščite beguncev; povečanje stopenj vračanja in ponovnega sprejema, pri čemer se daje prednost prostovoljnemu vračanju in osrednja pozornost namenja reintegraciji; zavezitev nedovoljenih migracij ob zagotavljanju zakonitih migracijskih poti, vključno z okrepljenim prizadevanjem na področju preselitve.

3. Splošne ugotovitve

3.1 EESO meni, da so dobro upravljane migracije priložnost za EU, države izvora ter za migrante in njihove družine. Migracije so neločljivo povezane s človeško družbo. V novejši zgodovini evropskih narodov so bile migracije zelo pomembne.

3.2 Problemi nastanejo, kadar ljudje ne odhajajo prostovoljno. Kadar so mnogi migranti prisiljeni zapustiti svoj kraj bivališča zaradi skrajne revščine, vojne ali naravnih nesreč. Ti ljudje so zelo ranljivi. Če evropske države ne bodo začele izvajati postopkov upravljanja in zakonov, s katerimi bodo migracije lažje potekale po zakonitih in preglednih postopkih, bodo mnogi migranti, ki ubirajo nedovoljene poti in pri tem pogosto ogrožajo svoje življenje, žrtve kriminalnih mrež, ki sodelujejo pri tihotapljenju ljudi.

3.3 EESO opozarja, da morajo politike in zakonodaja, ki se razvijajo za urejanje migracij in mejnega nadzora, v celoti spoštovati konvencije o človekovih pravicah in Listino EU o temeljnih pravicah.

3.4 Predlog Komisije prinaša prepotrebno uskladitev in poenotenje postopkov in instrumentov, ki se uporabljajo pri upravljanju vse bolj zapletenega migracijskega procesa. Glede na naravo in dinamiko nedavnih migracijskih trendov, je dobro, da imamo pregled in jasnejši program prednostnih nalog.

3.5 EESO meni, da je poudarek na reševanju človeških življenj, ki so ogrožena pri potovanju, popolnoma upravičen. To bi morala biti absolutna prednostna naloga za EU in države članice. Čeprav ljudje še vedno umirajo na morju, Odbor hvali vlogo posameznikov, organizacij civilne družbe ter vojaškega in civilnega osebja, ki sodelujejo pri reševalnih akcijah.

3.5.1 EESO poziva Komisijo, da navedenim kratkoročnim ciljem dogovorov, ki so reševati človeška življenja v Sredozemskem morju, povečati stopnjo vračanja v države izvora in tranzita, omogočiti migrantom in beguncem, da ostanejo blizu svojih domov in se ne podajo na nevarne poti, doda tudi zaščito migrantov na tako imenovani balkanski poti, katerih življenje in varnost so lahko ogroženi, ter oblikovanje zakonitih poti za migracije.

⁽³⁾ Zgolj v okviru italijanskih reševalnih akcij *Mare Nostrum* je bilo v Sredozemlju rešenih 140 000 ljudi. Od leta 2015 so reševalne akcije EU v Sredozemlju prispevale k rešitvi več kot 400 000 ljudi.

3.6 EESO ponavlja, da so EU in njene države članice največje donatorke razvojne in humanitarne pomoči na svetu in da EU zagotavlja pomembno pomoč beguncem, notranje razseljenim osebam in gostiteljskim skupnostim, na primer na Afriškem rogu in območju Čadskega jezera (Kenija, Somalija, Uganda, Etiopija in Sudan).

3.6.1 Agenda o migracijah bi morala v celoti upoštevati obseg humanitarne razsežnosti. EU le s težavo upravlja sedanje migracijske in begunske tokove. Vendar pa ne sme pozabiti svojih temeljnih zavez in zavezujočih pravnih predpisov o zaščiti življenja ljudi in človekovih pravic, zlasti tistih, ki so v nevarnosti.

3.7 Agenda o migracijah bo uspešna le, če bodo tretje države pripravljene in sposobne tesno sodelovati z EU in državami članicami. Vsaka država ima svoj migracijski profil. Številne med njimi so države izvora in se soočajo s konflikti, napetostmi in resnim pomanjkanjem, medtem ko so druge tranzitne države, ki so bolj stabilne, pa tudi bolj ranljive. Nekatere, zlasti Libanon, Turčija in Jordanija, se soočajo z nesorazmernim številom beguncev in migrantov, ki se zatekajo na njihovo ozemlje zaradi varnosti in pomoči. Njihova pripravljenost in sposobnost za izvajanje ukrepov iz tega migracijskega partnerstva je odvisna od mnogih in zapletenih zgodovinskih, političnih, gospodarskih, varnostnih in kulturnih dejavnikov. Zato je v zvezi z vsakim posameznim dejavnikom treba najti pravo perspektivo in kombinacijo ukrepov in spodbud. Hkrati bi morali biti vsi dogovori usmerjeni v spodbujanje institucionalnega, demokratičnega, družbenega in gospodarskega razvoja tretjih držav.

3.8 Agendo o migracijah je treba dodatno okrečiti in bolje uskladiti z drugimi pomembnimi političnimi področji. Komisija v predlogu predvideva tri tovrstne politike: sosedska politika, razvojna pomoč in trgovina. V okviru evropske sosedske politike bo približno polovica sredstev namenjena vprašanjem, povezanim z migracijami. Pri razvojni politiki predlog predvideva vključitev pozitivnih in negativnih spodbud, s katerimi bi se nagrajevale države, ki izpolnjujejo svoje mednarodne obveznosti glede ponovnega sprejema svojih državljanov, države, ki sodelujejo pri upravljanju tokov migrantov brez urejenega statusa iz tretjih držav, ter države, ki ustrezno ukrepajo glede sprejemanja oseb, ki bežijo pred konflikti in preganjanjem. Predvidene so tudi posledice za tiste, ki ne sodelujejo pri ponovnem sprejemu in vračanju. V zvezi s trgovinsko politiko, kjer EU lahko svojim partnericam zagotovi prednostno obravnavo, Komisija predlaga, da bi bilo sodelovanje na področju migracij dejavnik pri oceni trgovinskih preferencialov v okviru sheme „GSP+“.

3.9 Poleg teh bi morala biti vsa politična področja, med drugim izobraževanje, raziskave, podnebne spremembe, energija, okolje in kmetijstvo, načeloma del sveznja, bi morala upoštevati migracije in čim več prispevati k razpravi.

3.10 Medtem ko je potreba po političnem usklajevanju in poenostavitvi jasna, strategija vzbuja nekatera vprašanja. Zdi se, da agenda o migracijah postaja krovna politika, ki pri izvajanju svojih dejavnosti in zasledovanju svojih ciljev izpodriva druge politike. To bi lahko vplivalo na ostale politike, ki imajo vsaka svoje legitimne cilje in področje uporabe. Sosedska politika bi morala prispevati k stabilnosti in blaginji na mejah EU, nesorazmerna usmerjenost v migracije pa utegne druge pomembne teme odriniti v stran. Tudi razvojna politika ima široko paleto ciljev, med drugim pomoč za ranljive skupnosti ter prizadevanja za boljše ekonomsko-socialne obete za več deset milijonov ljudi. Pomembno razvojno razsežnost ima trgovinska politika, ki tako državljanom EU kot tudi državljanom tretjih držav prinaša več možnosti.

3.11 EESO priznava, da je agenda o migracijah pomembna, hkrati pa meni, da so vse politike enako pomembne in jih je vredno zasledovati. Cilj usklajevanja je predvsem spodbujanje sinergij, dopolnjevanja in izčrpnosti različnih političnih področij.

3.12 Posebno oblikovanje političnega usklajevanja nakazuje na možnost pristopa s pogojevanjem in prisilo: tretje države morajo sodelovati z EU in državami članicami pri ponovnem sprejemu in vračanju svojih državljanov, upravljanju migracijskih tokov na svojem ozemlju in preko meja ter sprejemanju ljudi, ki bežijo pred spopadi in preganjanjem, sicer utegne biti ogrožen dostop do financiranja in pomoči EU ter do trga EU. To bi se lahko izkazalo za problematično in nenazadnje neučinkovito. Sodelovanje tretjih držav pri migracijah je odvisno od notranjih vprašanj in notranjih

zmogljivosti. Treba bi bilo razlikovati med nesodelovanjem zaradi pomanjkanja politične volje in nesodelovanjem zaradi pomanjkanja zmogljivosti in virov. Oboje je treba obravnavati, vendar na različne načine. Zaradi zagotavljanja vzdržnosti in odpornosti se je najprej treba usmeriti v krepitev zmogljivosti. Prav tako je zelo pomembno, da se razlikuje med razvojno pomočjo in sodelovanjem na področju migracij. Razvojne pomoči nikakor ne bi smeli pogojevati s slednjim.

3.13 Pri obravnavi glavnih vzrokov za migracije se Komisija v predlogu skoraj izključno sklicuje na gospodarstvo. Prav tako poudarja vlogo zasebnih vlagateljev, ki iščejo nove naložbene priložnosti na novih trgih. Kot navaja predlog: „Namesto da smo priča, kako migranti brez urejenega statusa tvegajo življenje, ko poskušajo doseči evropske trge dela, bi bilo treba mobilizirati evropska zasebna in javna sredstva za naložbe v tretjih državah izvora.“

3.14 Komisija je predvidela tudi ambiciozen načrt za zunanje naložbe s tremi stebri: „Prvi steber bi omogočil inovativno uporabo omejenih javnih sredstev, da se z zagotavljanjem dodatnih jamstev in s koncesivnimi sredstvi mobilizirajo zasebne naložbe. Drugi steber bi se osredotočil na tehnično pomoč, da bi lokalni organi in podjetja lažje razvili več uspešnih projektov ter z njimi seznanili mednarodno skupnost vlagateljev. Tretji steber bi bil usmerjen v splošno poslovno okolje, in sicer s spodbujanjem dobrega upravljanja, bojem proti korupciji ter odpravljanjem ovir za naložbe in izkrivljanja trga.“

3.15 Pri obravnavi temeljnih vzrokov za migracije je gospodarstvo osrednjega pomena. Moralo bi biti tesno povezano s politično, institucionalno, upravno in družbeno razsežnostjo stabilnosti in blaginje. Več desetletne izkušnje dela na področju pomoči in razvoja kažejo, da so institucije temeljnega pomena in da brez ustreznega okvira in infrastrukture ne bo prišlo do predvidene dinamike. Zasebni vlagatelji ne bi vlagali v države izvora in tranzita, če bi bile nestabilne. Financiranje naložb, razvoja in drugih političnih področij bi moralo ostati ločeno, vendar bi moralo imeti dopolnilne cilje.

3.16 Mnoge tretje države, zlasti tiste, ki so postale države izvora beguncev in migrantov, imajo temeljne probleme z vladno stabilnostjo in učinkovitostjo. Njihova infrastruktura in gospodarstvo sta šibka, njihov upravni sistem pa slabo razvit. Zato bi bilo treba razmisliti o ponovnih prizadevanjih za razreševanje sporov in graditev države. To ne velja le za Sirijo in Libijo, temveč tudi za mnoge druge države. Priznanje tega dejstva bi lahko pripomoglo k prednostni razvrstitvi ukrepov in dejavnosti ter k usmerjenosti v tiste razloge, zaradi katerih ljudje v pravzaprav bežijo s teh ozemelj oziroma jih prečkajo. Ozko opredeljeni ukrepi, kot so na primer usposabljanje mejne policije ali njihovo opremljanje s tehnologijo, razbitje mrež tihotapcev ali zagotavljanje spodbud ljudem, da bi se vrnili, bodo imeli pozitiven, a omejen učinek. Migracije so pojav, povezan s šibkostjo in neuspešnostjo države, ki se izražata v različnih oblikah in stopnjah.

3.17 Z vključitvijo upravljanja kot „splošnega poslovnega okolja“ v tretji steber načrta za zunanje naložbe ni zajet celoten obseg vprašanj, ki jih je treba obravnavati. Država za dolgoročno obravnavo temeljnih vzrokov migracij potrebuje dobro delujočo in legitimno vlado, močne predstavniške institucije, učinkovite stranke, sredstva javnega obveščanja in organizacije civilne družbe. EU bi morala razmisliti o možnosti, da bi demokratični podporni namenila ustrezno pozornost in pomoč. To je pomembno ne le v okviru migracij, temveč tudi v okviru drugih politik, kot sta sosedska in trgovinska.

3.18 Komisija v predlogu ne priznava in podpira ustrezno vloge civilne družbe. Organizacije civilne družbe imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju, da so preselitve, potovanja in sprejem migrantov in beguncev varnejši in bolj humani. Njihov dragocen, če ne celo nepogrešljiv prispevek, se čuti v begunskih taboriščih, na migrantskih poteh, vključno po morju, in sprejemnih centrih v EU. V predlogu bi morali ponovno preučiti njihovo vlogo in podporo njihovim dejavnostim, pa naj bodo to lokalne organizacije v državah izvora in tranzita ali organizacije, ki sodelujejo pri reševanju ter sprejemu in vključevanju. Poleg tega bi bilo treba organizacije civilne družbe vključiti v spremljanje in oceno ukrepov vseh pristojnih organov, ki sodelujejo pri upravljanju migracij. Z njihovim delom in povratnimi informacijami bi lahko celoten proces bolje približali standardom človekovih pravic, ki jih priznavajo in ščitijo mednarodne pogodbe in pogodbe EU.

4. Posebne ugotovitve

4.1 EU in države članice bi morale pri organizaciji vseh dejavnosti in postopkov neposredno ali posredno spoštovati človekove pravice in načelo nevračanja na podlagi Ženevske konvencije.

4.2 EESO izraža globoko zaskrbljenost zaradi sporazuma med EU in Turčijo ter vpliva, ki ga ima ta na temeljne pravice posameznikov, ki jih sporazum zadeva. Izjavi med EU in Turčijo nasprotujejo skupine civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic, saj je v njej Turčija obravnavana kot „varna država“. EU mora biti pri podeljevanju statusa „varne države“ državam izvora ali tranzita povsem prepričana, da ne bi pri tem kršila načela nevračanja.

4.3 Komisija se je v svoji strateški viziji osredotočila na načine, kako bi lahko zunanje delovanje EU spodbudilo odpornost in samozadostnost prisilno razseljenih ljudi čim bližje državam izvora beguncev⁽⁴⁾. Ta vizija ima sicer določene prednosti, vendar je treba poudariti, da je EU kot odgovoren in sposoben mednarodni akter moralno in pravno zavezana, da pomaga osebam, ki iščejo mednarodno zaščito.

4.4 Operativni ukrepi za boj proti tihotapljenju migrantov so dobrodošli. Tihotapci postavljajo zelo visoko ceno za pomoč migrantom in jih izpostavljajo velikim tveganjem. Hkrati boj proti tihotapljenju ne bo rešil strukturnih vprašanj migracij. Oblikovanje zakonitih migracijskih poti je ključnega pomena in bi zmanjšalo odvisnost migrantov od tihotapskih mrež.

4.5 Med ravno EU in državami članicami je treba uvesti usklajevalni mehanizem za uresničevanje dogovorov. Morebitne zgodovinske vezi držav članic s tretjimi državami bi lahko izkoristili za izboljšanje sodelovanja.

4.6 EESO odobrava predlog strukturiranega sistema preselitev, ki je v pripravi in ki bo določal skupen pristop k zagotavljanju varnega in zakonitega vstopa v EU za osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito, na podlagi preselitve, saj se s tem neposredno izkazuje zavezanost EU, da pomaga državam, ki so pod največjim pritiskom⁽⁵⁾. V akcijski načrt iz Vallette je bila vključena zaveza EU in držav članic, da bodo uvedle pilotne projekte, ki združujejo ponudbe za zakonite migracije. Vendar pa bi moral biti predlog veliko bolj jasen in opredeljevati konkretne projekte, ki jih je treba izvesti.

4.7 EESO odobrava reformo modre karte⁽⁶⁾, predstavljeno 7. junija 2016, s katero naj bi na trg dela EU pritegnili visokokvalificirane migrante.

4.8 EESO odobrava zasnovo dogovorov, namenjenih povečanju učinkovitosti in vzdržnosti procesa vračanja, ki bodo zagotavljali ustrezno finančno podporo državam ponovnega sprejema, zlasti skupnostim, ki bodo reintegrirale vrnjene osebe. Za zagotovitev učinkovitega procesa so nujno potrebne spodbude za organe in posameznike.

4.9 EESO podpira povečanje stopenj vračanja in ponovnega sprejema, pri čemer se daje prednost prostovoljnemu vračanju in namenja osrednja pozornost reintegraciji. To bi morala biti ena od glavnih strateških odločitev EU in držav članic v zvezi z upravljanjem migracij. S tem se povečajo možnosti sodelovanja vseh zadevnih akterjev in, kar je še posebej pomembno, migracije potencialno postajajo motor lokalnega razvoja.

4.10 Prizadevanja EU in držav članic je treba usklajevati na svetovni ravni. EESO se strinja s priporočilom Evropske komisije, da se podpre uvedba svetovnega programa za preselitev pod okriljem Združenih narodov, da se beguncem omogoči hitra in učinkovita preselitev v varne države. EU ima tako sredstva kot tudi izkušnje, da vpliva na spremembe, med drugim na premik k bolj globalnemu in večstranskemu procesu upravljanja migracij.

⁽⁴⁾ COM(2016) 234 final z dne 26. aprila 2016.

⁽⁵⁾ Glej COM(2016) 197 final z dne 6. aprila 2016.

⁽⁶⁾ COM(2016) 378 final.

4.11 EESO na splošno podpira usmeritev posebnih partnerstev s tretjimi državami: sklenitev dogovorov z Jordanijo in Libanom, dvig ravni sodelovanja med EU in Tunizijo, začetek pogovorov in sklenitev dogovorov z Nigrom, Nigerijo, Senegalom, Malijem in Etiopijo ter podpora libijski vladi narodne enotnosti. V vseh teh dogovorih in sporazumih bi EU morala zagotoviti, da se uporabijo zlasti pozitivne spodbude, da je podpora dobro zasnovana in organizirana, da se obravnavajo tudi institucionalne in upravne vladne zmogljivosti, da se spodbujajo demokracija in človekove pravice ter da so v vse procese vključene organizacije civilne družbe, zlasti lokalne in nacionalne.

4.12 EESO priznava prizadevanja vseh strani za izvajanje in učinkovitost partnerskega okvira, ki jih je Evropska komisija opisala v prvem poročilu o napredku ⁽⁷⁾. Začetek izvajanja projektov, financiranih iz skrbniškega sklada EU za Afriko v petih prednostnih državah, je znak, da je sodelovanje mogoče. EESO spodbuja institucije EU, naj si prizadevajo za hitro sprejetje uredbe o Evropskem skladu za trajnostni razvoj, ki je ključni instrument za spodbujanje trajnostnega razvoja, vključujoče rasti, ekonomsko-socialnega razvoja in regionalnega povezovanja zunaj Evrope.

V Bruslju, 22. februarja 2017

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Georges DASSIS

⁽⁷⁾ COM(2016) 700 final.